

LBRIS

We know
books

SIMON SEBAG
MONTEFIORE

IERUSALIM

Orașul care a schimbat lumea
O istorie ilustrată

Ilustrații de Rui Ricardo și Catherine Rowe

Traducere din limba engleză de Smaranda Nistor

Cuprins

Introducere:

Un oraș al poveștilor 6

Prolog:

Orașul cu multe nume 8

PRIMUL TEMPLU AL EVREILOR

Povestea primului rege 12

Povestea Lupului 16

Povestea sfârșitului lumii 19

Povestea mărețului rege al Persiei 24

Povestea armatei de elefanți 27

Povestea luminilor și
a Ciocanului 30

Povestea reginei egiptene și
a regelui iudeu 34

Povestea reginei
transformate în fantomă 37

ORAȘUL LUI HRISTOS

Povestea lui Hristos 42

Povestea prăbușirii 47

Povestea cu steaua și șarpele 51

Povestea semnului 53

AL-QUDS

IERUSALIMUL MUSULMAN

Povestea călătoriei de noapte 60

Povestea cruciadelor 63

Povestea lui Inimă-de-Leu și a
sultanului 68

Povestea Pantereii și a Vulturului	71
Povestea lui Suleiman Magnificul, a lui Hurrem cea Veselă și a lui Selim cel Blond	73

IERUSALIMUL SE RIDICĂ DIN NOU

Povestea Bibliei Regelui James	78
Povestea lui Napoleon și a Măcelarului	82
Povestea vizitatorilor englezi și a Orașului Nou	85
Povestea luminii sfinte și a încăierării dintre călugări	87
Povestea ultimei cruciade	92
Povestea săpăturilor și a Chivotului Legământului	95
Povestea celor două promisiuni	97
FOARTE scurta poveste a Ierusalimului britanic	101
Povestea revoltei muftiului	104
Povestea prințesei devenite vedetă de cinema	106

TREI CREDINȚE, DOUĂ NAȚIUNI, UN SINGUR ORAȘ

Povestea Holocaustului	110
Povestea catastrofei și a reîntoarcerii: ultimul rege și statul Israel	114
Povestea conflictului israeliano-palestinian — de la Războiul de Șase Zile până astăzi	116

Epilog 120

Glosar 122

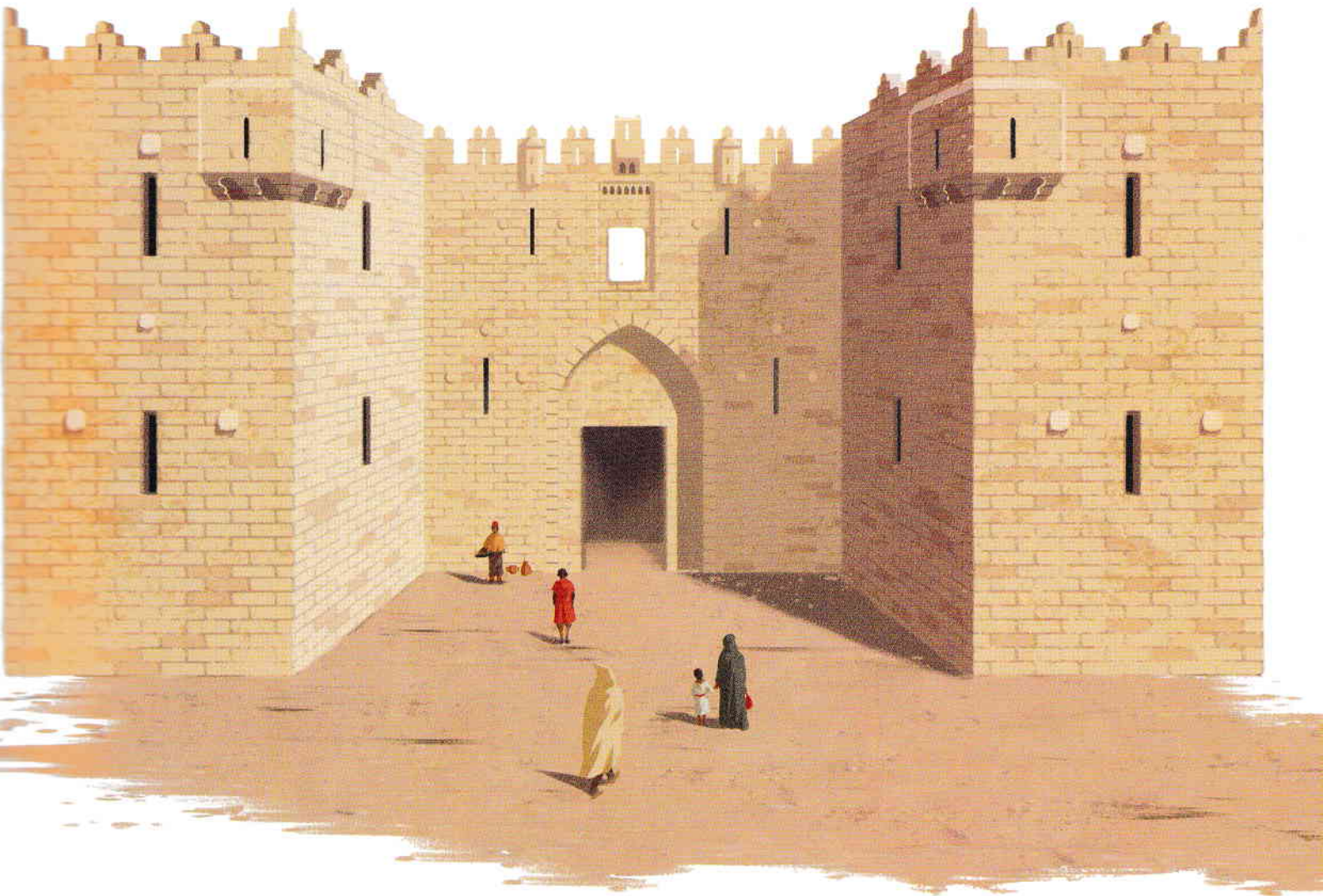
Mulțumiri 128

Un oraș al poveștilor

Pe când eram copil, vizitam des Ierusalimul și m-am întors mereu acolo, vrăjit de misterul, frumusețea și asprimea acestui oraș. Istoria lui, atât de înălțătoare și totuși atât de violentă, m-a fascinat și m-a șocat în același timp. Importanța lui m-a făcut să-mi doresc să scriu această poveste, iar numeroasele mituri și minciuni care îl înconjoară m-au provocat să spun *toată* povestea lui. Mulți au afirmat că orașul le aparține numai și numai lor, dar eu cred că le aparține multora și că numai respectând experiențele tuturor orașul va reuși să-și dobândească pacea. De aceea am scris această carte.

La Ierusalim...

fiecare piatră

spune o poveste.

Orașul cu multe nume

Există un oraș înălțat pe niște dealuri neroditoare, în mijlocul unei pustietăți arse de soarele necruțător — un oraș din care au pornit poveștile care-au inspirat mare parte a lumii.

A fost numit Orașul Sfânt; Orașul Regilor; Cel Sfânt. Fusese clădit din piatră, dar de fapt luase ființă din povești — unele sacre și emoționante; altele sfâșietoare și tragice; și multe care au fost stropite cu sânge.

Aici a fost ridicat Primul Templu al evreilor; aici a fost răstignit Iisus Hristos; aici a zburat Profetul Mahomed pe calul său înaripat; acesta este un oraș din piatră care s-a ridicat din poveștile unui câmp de bătălie unde s-au înfruntat națiuni, luptându-se între ele ca să stăpânească orașul. Este un oraș atât de iubit și de râvnit, încât poartă multe nume — peste 70 — ca semn al sfințeniei lui: Ierusalim, Aelia Capitolina, Yerushalaim, al-Quds, Orașul Sfânt, Sion, Bayt al-Maqdis și multe altele. Un oraș de nenumărate ori asediat, capturat, ba chiar distrus în întregime, apoi reconstruit, căci cuceritorii l-au și devastat, l-au și venerat.

Este singurul oraș cu dublă existență: pe Pământ și în Ceruri. În zidul de la răsărit se află o poartă pe care musulmanii și creștinii o numesc Poarta de Aur, iar evreii Poarta Milei. Toate cele trei religii au crezut că acolo va avea loc Sfârșitul Lumii. De-a lungul secolelor, milioane de oameni au socotit că acolo era centrul lumii — și chiar și astăzi *continuă* să fie în centrul lumii noastre. Dar lucrul cu adevărat unic la *acest* oraș este acela că, indiferent dacă suntem religioși sau nu, și oriunde am trăi în lume, toți ne simțim parte din el, căci ne vorbește tuturor. Fiindcă aceasta este povestea orașului universal, al cărui nume în sine sună ca un cuvânt magic.

Acest oraș se numește Ierusalim.